

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SÁGHY MIHÁLY

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin, könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

III. évfolyam.

Csongrád, 1905. augusztus 13.

33. szám.

Lapunk kiadóhivatala és nyomdája, építkezés folytán, néhány napig az eddigi házban, a kapu alatt lévő helyiségben van.

Nagyboldogasszony ünnepe.

Augusztus 15-ike a katolikus világ nagy és magasztos ünnepe.

Az üdvözítő, világmegváltó Jézus édes anyjának, a boldogságos szűznek, az ég királynéjának, Magyarország patronájának, az özvegyek és árvák gyámolítójának, az üldözöttek védelmezőjének, az elhagyottak pártfogójának, minden szép és jó kútforrásának régidők óta megszentelt ünnepe.

Milliók szívéből száll föl az ének, a szent zsoltosma, Hozzád a magas menyországba, melynek királynői trónusán édes szelidséggel ülsz te legszentebb, legdicsebb, legáldottabb asszony: Mária.

A Te szent nevedet veszi ajkára a bűnösök legiója, Hozzád fohászkodik e siralom völgyéből a szánandó és gyarló ember és benned bizva, remélve rebegi: „Oltalmad alá sietünk Istennek szent anyja!”

Te vagy hazánk dicsőséges védőasszonya, királynéja, mindnyájunk édes anyja, mert országunkat neked ajánlotta föl az első nagy és szent király: István, hogy oltalmazd, védelmezd ellenségeitől, hogy szent kezedet áldólag terjeszd ki szegény magyar népedre.

A Te áldott neveddel ajkán indult vad, pogány népek ellen hűséges magyar nemzeted, megvédelmezni hazáját, a Te országodat.

Felséges királynői képeddel díszített és neveddel megszentelt zászló vezette győzelemre országpusztító ellenségeink legyőzésére hadba indult vitás népedet, fiaidat, a magyarokat.

Dicsőséges nevedre van megszentelve templomunk, hová Téged járunk magasztalni.

Az augusztus 15-iki búcsúnapja városunk egyik legnagyobb ünnepe, mert katolikus népünk lelki meggyőződésből, veleszületett hitbuzgóságával, édes szeretettel és mérhetetlen hálával hódol e napon a menyország királynéjának.

Messze földről egybesereglett hived mély hódolattal borulnak le oltárod előtt, kérve, könyörögve áldásodért, véghetetlen irgalmasságodért. És bizva-biznak Teben-

ned, hogy imádságukat meghallgatod, hogy megáldod hűséges népedet, hogy kiirtod a szívekből a gyűlölködést, hogy testvéri szeretetet lehelsz viszátkodó emberek keblébe az Úr legnagyobb dicsőségére.

A nagy sophisták.

Aesopus, az állatmese atyja, ki ezelőtt mintegy 2500 esztendővel élt, a farkasról és a bárányról irt mesét.

A mese lényege a következő:

A farkas találkozott a báránnyal, mely a nyájtól eltévelyedett s elhatározta, hogy nem mindjárt tépi szét, hanem előbb valami ürügyet talál, melylyel igazolja a bárány előtt, hogy joga van megenni őt, bizván ügyességében, lévén ő a farkasok között az ügyvéd, ki tudományát Pologoras sophistától tanulta. Paralogismusát a következőkép iparkodott volna a bárány elé állítani:

„Pajtás, te tavaly nagyon megbántottál! „Óh hiszen én akkor még a világon se voltam”, felelt a bárány. Ekkor így szólt a farkas: „Te az én rétemen legeltél!” „Óh nem, jó uram, én eddig még nem is kóstoltam fűvet.” A farkas: „Te az én forrásomból ittál!” úgymond. A bárány így felelt: „Vizet sem ittam soha életemben, az anyám teje volt ételem, italom”. Hanem a farkas mégis csak megragadta s felfalta, így szólván magában: „Nem maradok biz én étlen, ha minden vádatat megcáfolod is”.

A mese igazsága pedig: *hogy a zsarnok mindig talál ürügyet zsarnoksága mentésére.*

Csongrád község képviselő testületének 52 tagjából 19 azt a hamis vádat emelte lapunk szerkesztője és egyik társszerkesztője ellen: „hogy magatartásuk, szereplésük és közéleti működésük arra alkalmas, hogy a város közbékéjét feldúlja s a polgárok közötti egyetértést megzavarja és gyűlölködést szítson. Ezt a 19-ek helytelenítik s e felett rosszalásukat nyilvánítják s megkeresik felettes hatóságaikat, hogy a sérelem orvoslása tekintetében megfelelő intézkedés tétessék”.

Aesopus között állatmeséje méltán ráillik ama 19 embernek a képviselő testület méltóságát lealázó cselekedetére.

Azzal vádolják lapunk szerkesztőit, hogy a város közbékéjét feldúlják.

Mintha bizony mi lázitottunk volna kapára-kaszára, mintha mi uszítottuk volna a választópolgárokat egymásra, hogy az ellenpárt embereit üssék le, mintha bizony a lakosság vallásbeli különbségét

mi használtuk volna politikai üzelmekre. Mi neveztük barmoknak a szavazó polgárokat, mi tettük szóvá az önök családi ügyét s indítottunk örült hajszát önök ellen s engedtünk tért tisztességes emberek meghurcolására, kiesűfolására és megalázására.

Ezen a réten csak önök legeltek. Abba a fűbe mi nem kóstoltunk bele. De nem kívánczunk táplálkozni abból a forrásból sem, mely az önöké, a vad gyűlöleté. A tisztesség és becsület volt és lesz a mi kenyertünk.

De tudjuk, hogy amiként a farkas mégis csak megragadta s felfalta áldozatát, hogy ne maradjon éhen, ha minden vádját megcáfolják is, az a szerep az önöké is.

Ez a támadás tisztelt sophista urak nem bennünket érint. Az ellenünk szórt vád mind az önök bűne.

Mi nem járunk pártgyűlésekre, nem tartunk szónoklatokat, egyedüli ténykedésünk a sajtó s így az a fegyver is, melyet önök kezükből ki akarnak verni: a toll.

A 19-ek támadása nem nekünk szól, hanem egy közkincsnek: *a sajtószabadságnak.*

Szegyeljék magukat azok az urak, kik személyeskedés tanyájává, a személyes gyűlölet fészkevé teszik a közgyűlés termét s ezzel vétének annak méltósága ellen, s megtámadják, helytelenítik s rosszalják azt, melyért e nemzet vérént ontotta: *a sajtószabadságot.*

Meg kellett ezt önöknek tenni, mert úgy kívánta a gyűlölet. Határozatot hoztak, melynek indokolásában egy konkrét esetet sem tudnak felhozni, mert az alattomos indokot önmaguk is szegyenlik.

A gyűlölet gyomra nem akart étlen maradni, elnyelte az igazságot is, *hogy a zsarnok megtalálja az ürügyet zsarnoksága megmentésére.*

Az igazságot sikerült ugyan önöknek porba taposni s arculútni a sajtószabadságot, de a bosszú és célzatosságról mégis fellebbentette egyszer a fátyolt ama, a bírói székből elhangzott kijelentés, mely önöket arra serkentette: *vallják be, hogy tisztességes úri embereknek ismernek bennünket, csak egy hibánk van, hogy osztrákok vagyunk, kérjenek fel, hogy lépünk be a 48-as pártba s vége lesz mindennek”.*

Titakozunk ugyan az osztrákság vádjá ellen, mert tartjuk magunkat mindenkor olyan jó hazafinak, mint a bíró úr, mégis méltónak tartjuk hozzá az ő kijelentését, mely úri emberre vall.

Fagylalt-különlegességek Hubert János cukrásznál kaphatók (Jókai Mór-utca 2. Sarusi-féle ház).

Vasár- és ünnepnapokon külön szobák állnak a tisztelt közönség rendelkezésére.

A cél tehát, melyet a magukat 48-asnak valló 19-ek maguk elé tűztek: kiirtani mindenáron mindenkit, ki melléjük nem sorakozik, ki a lefolyt választásoknál más elvet vallott.

Magukat a szabadság, testvériség és egyenlőség letéteményeseinek valló hazafiak akként óhajtják megteremteni az általuk feldúlt közbékét, hogy vandalizmussal rontanak neki volt ellenfeleiknek, kicsavarják azok kezéből a tollat, — oldalba rugják egy nemzet legszentebb jogát: a sajtószabadságot.

Csak tessék. Hadd tudja meg az ország, hogy van még egy testület e hazában, mely Szibériába való határozatokat hoz. Beszámolhat erről a fényes nemzeti küzdelemről odafent országgyűlési képviselőnk, Faragó Antal úr is.

Az ő ajkáról, a hirdetőköri oly szépen hangzott el: „Kedves polgártársaim, most már győztünk, bocsássunk meg ellenfeleinknek.”

Ezt a programot hiven is követik, ő is, pártfelei is.

Kritika.

A jótékonyág lelki szépség. Kit Isten földi javakkal bőségesen megáldott, az ki is mutathatja ezt a némileg kiváltságos erényt. Ez okon adjuk tudtára azoknak, kik között gyűlölködést (!) hintettünk, hogy Faragó Antal a Jókai-szoborra 1, mondj egy koronát adományozott, magyar értékben. De mivel nem az ajándék nagyságát nézik onnan felülről, hát így bizonyos, hogy...

Akárki mit beszél, ez a Tóth mérnök érdekes egy alak. Megoldja a hármasszövetség kérdését az erzsébeti majorban s mindjárt ráterelődik a figyelem: megválasztják községi bírónak. Mint községi bíró félreverteti a harangot s ezt sikerült viccnek veszi mindenki. Miután kritikát írunk, el kell ismerni, hogy van neki szíve is: a fizetését jótékonycélra adja, letörli a szegények könyeit. Pedig gazdagnak még ő maga sem mondhatja magát.

Faragó Antal gazdag és képviselő. Képviselői fizetéséből azonban csak a „szerkesztőséget” táplálja, a többi pénzt pedig elteszi a kasszába.

Boldogasszonyi búcsú.

Két nap választ el bennünket az egykor hírneves nagyboldogasszonyi búcsútól. Talán nem lesz érdektelen visszapillantani a régi búcsúra.

Hát bizony „nem úgy van most, mint volt régen, nem az a nap süt az égen”! Új nemzedék került a felszínre. A régi szokások helyébe újak léptek. Új idők, új emberek, de így is mondhatnánk: más idők, más emberek. Mert akkor — a hetvenes évek elején — a politika nem választotta szét az embereket. Bevégződött a harc, kezdődött a béke. Most meg sem a harc előtt, sem a harc után nincs békeesség. Még a vendégszeretet sem olyan eredeti, meleg és kedves, mint volt a régi szép időkben. Pedig e tekintetben ma sem lehet és nincs is panasz a csongrádiakra. Most is vendégszerető magyarok vagyunk, csak hogy új kiadásban. Megváltoztak az emberek. Ezelőtt 25—30 esztendőskével nem ismert a csongrádi földműves gazda a pantallót. Jó volt az embernek — de csak ünnepnapon — a „kékbeli”, asszonynak és lánynak az egyszerűbb ruházat. Ma már sevrő és lakcipó, selyem szoknya, selyem blúz járja. Ma már nem is legény, aki nem polkázik, nem valerezik, táncolni kell a négyest, meg a kévkötöt is, mert halad a világ.

Hát milyen is volt a régi világban a boldogasszonyi búcsú?

Híres, messzeföldön híres volt. Vallási szempontból: lélekemelő és magasztos. Ezer, meg ezer számba gyülekeztek a mi búcsúnkra a buzgó hívek, kiknek áhitatos könyörgése szállt-

Jól teszi: családos ember. Hanem az egy bizonyos, hogy ha Tóth mérnök volna képviselőválasztásnál a Faragó jelöltje, inkább Tóthra, mint Faragóra adnám a voksomat.

A boszniai okkupáció alkalmával egy iszonyú bátor fiatal embert hívtak be a harctérre. Ez a fiatal gavallér (!) csongrádi születésű. Mikor búcsúzott fővárosi ismerőseitől, fejvesztetten húzta a cigánynyal, hogy: „verd meg Isten a gőzkocsi kerekét, mind *elviszi* a legények elejét.” Aztán marschiroztak a görbe országban. Alig-hogy megszólalt messze-messze távolságban a bosnyák ágyú, a mi bátor gavallérunknak sem kellett több, földre vágta magát és nem mozdult a herkö páternek sem. Az elvonuló tiszték, mint ezt annak idején Csongrádi Lap társunk is megírta, a kivont karddal jókat húztak a gyáva vitéz szemtelenül gömbölyödő püspökfalatján. Ilyen ügyvédi fogással megvédvén becses enjét, fölkerült Pestre és húzta a cigánynyal: „Áldd meg Isten a gőzkocsi kerekét, *vészszahozta* (itt magára mutatott) a legények elejét.” És azóta megnövekedett benne a bátorság Csimborszója.

Szabados József, akinek még lábanyomát sem léptük, indítványt adott be a községi közgyűléshez, hogy bennünket, mint rendbontókat, helyezzenek el Csongrádról. Dr. Molec Lajoska azonban, akit a papája nem hiába küldött ösztöndíjjal Budapestre tanulni, parasztosnak találta az indítványt s miután Sóllya Gyula józan szavára nem hallgatott, saját maga kanyarított egy vadindítványt, amelyben minden megvan, csak épen az nem, aminek benne kellene foglaltatni: az igazság. Hogy pedig ez se maradjon el, a megbírosított Tóth mérnök vágta ki a rezet, mondván:

— Nincs nekünk ezen urak ellen semmi kifogásunk, mindakettő tehetséges ember és tisztességes családapa, kérjük fel őket, hogy lépjenek be a 48-as pártba.

Hát itt a lóláb, mint az Igazság symboluma.

Éder János és szocialista elvtársai nem szavazták meg azt az indítványt, melyből a lelkiismeretlenség csak úgy sir kifelé. Itt megálljunk egy kicsit. A 48-as érdekelttség nálunk is a szabadság, egyenlőség és *testvériség* zászlóját lo-

szállt föl a Magasságbelihez. Ha a vallásos nép Istenének már megadta ami az Istené, akkor kisebb csapatokba verődött és megindult felkeresni házigazdáját. Megkezdődött a búcsú mulatság, melynek szívvél-lélekkel neki láttak. A csongrádiak mindig kitartó mulatók voltak. Egy-egy dáriójuk megveszerte híres volt. Hát még a boldogasszonyi bál!

Hej! de sok szép lány szíve dobogott hevesebben, közeledtére a búcsúnak! Hej! de sok derék magyar ifjú számitgatta a napot, mikor is virrad a hajnal a csongrádi búcsú nagy napjára. Augusztus 15-én találkozó helye volt városunk a szentesi, kunfélegyházi és kunszentmártoni és egyéb községbeli szépségeknek. Ma már nagymamák azok, akik ezelőtt 25—30 évvel, darázskaresú derékkal, szép piros, egészséges orcával jelentek meg a bálon és a fáradhatatlan ifjakkal járták hajnalig, ha a mama megengedte, reggelig sőt estig is a táncot.

A kir. járásbírósg mostani épülete volt akkor a nagyvendéglő, színtere minden érdekesebb és nagyobb szabású mulatságnak. Udvarában hatalmas fasátor, előtte tágas, nagy tér, teli asztalokkal.

A sátor ragyogott a pazar díszítéstől; bel-sejében pedig kedves kavarodásban mozgott a testvéries egyetértésben élő igazán szép közönség. Milyen daliás táncosok és táncosnők voltak azok! Érdemes volna felsorolni mind, de hát félek, megneheztelnek, mert biz az régen volt, mikor fiatal szívvél járták, helyesebben jártuk az igazit. És hajnal felé együtt daloltunk a má-dárral. Csak hogy a madár üdvözölje és köszön-

botgatja. A szocialisták jogot kérnek és testvére-nek ismernek mindenkit. Mi a különbség tehát a kettő között? Az, hogy amazok cögérnek használják a testvériség jelszavát, míg a szocialisták követik is azt.

A vasút mizériái.

Volt idő, amikor büszkék voltunk a magyar államvasútra, nemcsak a Baross Gábor által megalkotott zóna rendszer miatt, hanem a Máv. tökéletes berendezése, mintaszerű kezelése és a vagyonoknak megfelelő volta miatt is. Volt idő, különösen Baross Gábor idejében s halála után is néhány esztendeig a külföld is teljes elismeréssel adózott a Máv. intézménye iránt.

Ezek a szép idők azonban elmúltak. Már az utóbbi esztendők folyamán határozottan hanyatlottak; a tavalyi vasúti sztrájk a Máv. megdöbentő hiányosságairól rántotta le a fátyolt s tisztán látta a meglepett közvélemény, hogy Baross Gábor remekbevaló alkotása romlásnak indul. Nemcsak hogy stagnál a Magyar államvasút, de egyenesen hanyatlik és ha tovább tart ez a szűkmarkú, protekciós, a jövőbe nem tekintő gondolkodás, deficitel fog záródni a Máv. költségvetése és nyűg lesz az ország nyakán, éppen úgy, mint az orosz vasútnak.

Két kiváló szakember került most a kereskedelmi kormány élére. Vörös László miniszter és Sztéryni József államtitkár. Mindakettő közhasznú munkájával szerezte meg népszerűségét és munkásságukat tekintve, az egész ország örömmel látja ezt a két érdemes férfit a kereskedelmi miniszterium élén. Tőlük várják a magyar államvasútnak tökéletes reorganizációját.

Várjuk mindenekelőtt az oly annyira hasznosnak és üdvösnek bizonyult zónatarifa rendszer tökéletes helyreállítását. Már néhány éve annak, hogy a személyszállítás terén azt a reformot léptették életbe, hogy a maximális távolságokra való utazás díját 25 és 50 százalékkal felemelték, amivel felette megdrágították az utazást. Mire való volt ez az újítás? Nem jövedelmeztek-e a megdrágítás előtt is elegendő a magyar államvasútnak? Szükség volt-e erre a díjfelemelésre akkor, amidőn a Máv.-nak Baross Gábor alatt az lett a kitűnően bevált elve, hogy minél többben, csaknem az egész művelt nyugat átvette tőlünk a zóna tarifarendszert s alaposan kifejlesztette. Németországban már olcsóbbá tették az utazást, mint amilyen a zóna tarifarendszer volt, ezenfelül rendkívül olcsó körutazási jegyeket bocsátanak az utazó közönség rendelkezésére. Néhány márkáért 20—50 állomáson is kiszállhat egy-két napra az útas, hogy a dolgo- gát élvezhesse. Így természetesen elérték Németországban azt, hogy a legutóbbi tíz esztendő

tötte a hasadó hajnalt, mi pedig azt dalogattuk, hogy: „Bárcsak ez az éjszaka, tizenhárom éjjel tartana”. El is tartott néha kettőtig, olykor háromig is. És ma már? . . . Eh, né is szóljunk róla . . .

Tehát a csongrádi búcsú a báljáról is híres volt. Éppen úgy, mint a csépai búcsú a verekedésről. A mi búcsúinkon barátságos egyetértésben éltünk: „szólt a zene, tapsolt a tánc, a sarkantyúk pengettek”, Csépan pedig Jakabkor, bunkós szó a hátakon. No mert ilyen a virtus. Egyik helyen vig mulatás, tánc és poharazás, de békében, máshol meg az a nóta járja: „Üsd! de csak a fejét, hogy meg ne santuljon”.

Már a búcsút megelőző héten nagytakarítás volt és van mindenfelé. Kívül-belül meszelés, surolás, különösen akkor, ha *eladó* is van a háznál, mert nem egy lány a búcsú napján látta, vagy látja meg jövődöbeljét.

Búcsú előtt való napon nagy a készülődés. Sül a kalacs. „A mala nép sir-ri, borjú, bárány béget, apró marhanyáj közt van szörnyű ítélet”. Mert minden ember ki akar tenni magáért. Délután már várják a vendéget. Régi jó ismerősök, barátok, egy esztendő történetét beszélnek el egymásnak. Aztán hazainduláskor ez a köszö-nés járta vagy még talán ma is mondogatják: „No! ha Isten éltet, jövő ilyenkorra”.

Szép, nagyon szép volt régi világban a boldogasszonyi búcsú; de a mai fiatalság csak a mostani búcsúnak örül, neki ez a búcsú hozza meg örömet, boldogságát, talán mindenét . . .

Nagyapa.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ara 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerüzletében Csongrádon. (Hasonnemű, de értéktelen készítményektől óvakodjunk.)

alatt éppen megduplázódott az útasok száma. Nálunk azonban visszafejlesztették ezt az intézményt, ma Magyarországon vannak a legdrágább vasútnak.

Nagy hátránya az újabb épülő vasútainknak az is, hogy nagyon is nagy súlyt fektetnek azok stratégiai jellegére: a leghetlenebb hegyeken-völgyekben vezetnek keresztül, ahol az ipar és kereskedelem nemkülönben az utazó közönség alig látták hasznát.

A teheráruforgalomban nagy hátránya egyes ipari termelőknek a refakció, a szállítási kedvezmény, melyet csak protekciós alakoknak adott meg az utóbbi években a kormány. A leghetlenebb ipari vállalatok a legmesszebbre menő szállítási kedvezményekben részesülnek a Máv.-tól, míg az életképes kezdő iparágak, melyeknek művelője nem bír protekcióval, támogatás nélkül tengődnek.

Sok kívánni valója van még a Máv. személyzetének is. A fizetések aránytalanok s a kisebb rangsorban levők, akik munkával is túl vannak terhelve, nyomorogni kénytelenek a büszke és hatalmas Máv.-nál.

Szóval a nagy államvasútnak rendezése s reformálása sok dolgot fognak adni, de el kell végezni ezt a munkát, ha csak azt nem akarják, hogy a Máv. deficitel zárja számadásait.

HIREK.

— **Kilépés.** Blázsik Mihály és Horváth Mátyás társszerkesztők a mai nappal lapunk szerkesztőségéből kiléptek. Nem csoda, ami eddig ért bennünket, az csak Muszkaországban lehetséges, de nem Magyarországon a 48-as éra alatt. Fogynak, igaz, de azért csak még megvagyunk.

— **Személyi hír.** Teglás Gábor régész, akadémiai tag tegnap városunkba érkezett, hogy a Morotva környékén ásatásokat eszközöljön. Állítólag az őrdögárok, melyet még hazánk őslakói készítettek, ezen a vonalon húzódtott volna.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ruttkay Aranka csongrádi és Pepich Zsella dobsinai all. el. iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **A villamvilágítás.** Lapunkban ismertettük a villamvilágítás kérdését, melyszerint a városhoz legutóbb a Hazai villamos részvénytársaság is ajánlatot adott be. Csodálatos, hogy a közgyűlésen nem lett előhozva ez a fontos tárgy. Talán attól fél az előjáróság, hogy leszavazzák és elutasítják? No bizony, meg is érdemelne, ha ilyen módon lenne a dolog előkészítve és letárgyalva — az első tárgyalás alkalmával. Tessék előbb felszólítani az ajánló vállalkozókat, hogy záros határidő alatt adjanak be ajánlatokat és akkor azt a bizottságot ki kell küldeni újra, amelyet a közgyűlés már erre utasított. Azonban ez a bizottság öt év alatt egy lépést sem tett, a derék érdekszövetkezet pedig szedi az epret és megbocsájt mindenkinék, de közérdekkel eddig mit sem törődött. De lesz cirkus a népek, minek hát még külön világítás is.

— **Megerősítés.** Mult számunkban adtuk hírt arról az örvendős eseményről, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Sövényházy Antal all. polgári leányiskolai igazgatót állásában megerősítette. Most pedig Blázsik Mihály és Sághy Mihály ipariskolai tanítók erősítették meg állásaikban. Újabb hír a mások becsületén ragódóknak.

— **Kitüntető elismerés.** Bezerédj Pál m. kir. földmívelési miniszteri meghatalmazott, akinek mult évi jubileumán a képviselőház és főrendiház üdvözlését küldte, hogy 25 év óta önzetlenül, tiszteletdíjáról lemondva fáradozik a selyemtenyésztés föllendítésén, s már a 9-ik selyemfonó gyárat létesített Magyarországon, dr. Hollósy István tb. szolgabíró hivatalosan felkérte, hogy látogassa meg őt hidjai birtokán, hogy megbeszélje vele azokat a teendőket, amelyek lehetővé tennék, hogy Csongrád megyében meghonosuljon a selyemtenyésztés és Csongrád városában is létesüljön egy selyemfonógyár.

— **Megeyi főorvos.** Dr. Csató Zsigmond Csongrád megye főispánja a nemrég elhunyt dr. Pollák Sándor helyébe dr. Kiss Gábor szegedi kerületi orvost nevezte ki Csongrád megye tiszt főorvosává.

— **Tilos a falragasz.** Csongrád vármegye szabályrendeletet alkotott a hirdető táblák felállítására. Csongrád város ahelyett, hogy csináltatott volna 40 drb nagy hirdető táblát és bérbe adta volna, csináltatott 4 drb kicsiny táblát és ezeket a középületekre helyezte. Most aztán, mikor kezd a város csinosodni, a háziurak egyre-másra kipingáltatják falaikra, hogy: „Tilos a falragasz!” s épen oda ragasztják a legtöbb falragaszt, ahol ilyen tilalom van. Ha a háztulajdonosok akarják, hogy ne ragasszák tele falaikat — akkor sürgessék a várost, hogy állítsa fel a hirdető táblákat, legalább 40—50 drbot és adja ki bérbe, akkor aztán joga lesz megbüntetni azt, aki más falára plakátot ragaszt. Évente legalább 50 frtot kapna a hirdető táblákért a város, ami bizony ráférne, mert ezzel a költséggel legalább megfizetné a kertészt a Kossuth szobor körüli fák gondozásáért.

— **Műkedvelői előadás.** A csongrádi tanuló ifjúság Szokoly József rajztanár vezetése mellett tegnap este tartotta meg műkedvelői előadását, mely alkalommal színrekerült a „A párisi baba” című vígjáték, „Hamupipőke” daljáték és a „Mégfagyott gyermek” melodráma. Az előadásról jövő számunkban referálunk.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Röser tan- és nevelő intézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hímnévként örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal és négy osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusba felvételt. Ertesítést küld **Röser János** igazgató, Budapest, VI. Aradi-utca 10.

— **Piacrendészet.** A rendőrség dolga lenne, hogy a piaci kofavilág túlkapasait ellenőrizze, lehetetlen tegye. A nagyközönség érdekében szólunk, mikor azt mondjuk, hogy nagyon is üdvös lenne, ha a hatóságok minél nagyobb figyelmet fordítanának erre a kérdésre. Még tavaly egy-két tevizsgálatot és gyümölcsvizsgálatot tartottak havonként, a csirkeköfákat is ellenőrizték a kora reggeli órákban. Ma azonban minél ritkábban történik ilyen. Így aztán a pénztekü hétipiac alkalmával megtörtént az az eset, hogy a kora reggeli órákban egy csirkeköfa azt kérdezte egy kis lánytól — hogy adod azt a pár csirkét? Nyolcvan krajcárért. Nesze 60 krajcár! s aztán erővel kivette a gyermek kezéből a pár csirkét és még leszidta, hogy tiltakozott ellene és elrobogott, hogy folytassa bevásárlásait. Az ilyen dolgok ellen a közönség érdekében bizony kellene védelemről gondoskodni.

— **Üde, szép arca lesz, ha a Balkányi-féle Kamilla arc-crémét használja.**

— **Holdfogyatkozás.** F. hó 15-én részleges holdfogyatkozás lesz, amelyből azonban mi semmit sem fogunk látni. Középeurópai idő szerint reggel 3 óra 39 perckor kezdődik és 5 óra 43 perckor lesz vége és az egész elsötétedés a holdnak csak egyharmad részére fog kiterjedni. A holdfogyatkozás csak Európa délnyugati részéről, Afrikából, az Atlanti Óceánról, Észak-Amerikából és a Csendes Óceán keleti részeiből lesz megfigyelhető.

— **Rendkívül érdekes kiállítás** nyílik meg augusztus hó 18-án a főváros egyik előkelő klubjában, a gróf Batthyány Tivadar elnöksége alatt működő Józsefvárosi Függetlenségi Kör (VIII. ker. József-körút 8. sz.) termeiben. Gróf Kreith Béla, a kör tagja átengedte kiállításra immáron világhírűvé vált Szabadságharcis és Kossuth-ereklye muzeumának legszebb és legérdekesebb darabjait, melyek a kör összes termeiben jutnak kiállításra. A nagyon diszes kiállítás rendezése már befejeztetett gróf Kreith személyes vezetése alatt s most a tárgysorozat van sajtó alatt. Kiválóan érdekes a kiállítás vértanúsorozat, mely nemzetünk kivégezett dicsőinek van szentelve, a kivégzések képeivel, az összes vértanúk arcképeivel, Damjanicsné sajtókezüleg himnusz, 13 koponyás zászlajával, stb. A Szent István napra fölrándulók ne mulasszák el megnézni e kiválóan becses kiállítást, melynek ünnepélyes megnyitására több kiváló politikus ígérkezett el.

— **Csakis Wiesner-féle „Erika-crém”-et használjon.**

— **Elütötte a vonat** a lovát ifj. Kanyó István csépai lakosnak, ki f. hó 2-án virradóra szilvával megrakott kocsiján a kecskeméti „mütkerti átjárón” át a piacra igyekezett. A szerencsétlenség azért történhetett meg, mert a sorompók nem voltak leeresztve, noha az egyik mozdony kapcsolat következtében azon a helyen száguldott ide s oda. Így történt, hogy Kanyó előtt

már két társa hajtott át a szerencsétlenség helyén egy percel előbb, de a mozdony Kanyó egyik lovának fejét elkapva, a másikat földhöz vágta, mikor is a kocsis rúdja és fűrhéze darabokra tört és ezek szilánkja a Kanyó egyik csizmájának talpát teljesen leszakította. Egvéb baj szerencsére nem történt. Ami a kárt illeti, a MÁV megtéríti, mely a vizsgálatot e célból még a helyszínén megindította.

— **Tűzek.** F. hó 10-én Polyak Gergely szőlő kunyhója leégett, a kár 1000 korona. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Tegnapra virradó éjjel pedig Kókai István Borbás-fele tanuján az összes rakományok leégtek. A tűz gyújtogatásból eredt. A tulajdonos 500 korona jutalmat ad annak, aki a tettes nyomára vezet.

— **Bátran nézhet szemébe a nyári napnak!** Arcomon a szeplőket 1 tégely Balkányi-féle Kamilla crém elmulasztotta.

A fejbőröm korpás volt, a hajam hullani kezdett, 1 üveg Balkányi-féle Kamilla hajszesz használata után fejbőröm üde lett és a hajam nem hullott tovább.

Arcbőröm barna, zsiros és fényes volt; már 1 tégely Balkányi-féle Kamilla arc-crém használata után arcom hófehér és bársonysima lett.

Pörsenésekkel, pattanásokkal volt tele arcom, naponként újabb kiütések keletkeztek arcomon és nyakamon, csak a Balkányi-féle Kamilla crém volt az egyedüli szer, mely 4 napi használat után esodálatosan elmulasztotta.

Aratási időben úgy lesütötte arcomat, nyakamat és kezemet a nap, hogy alig ismertek reám; egész biztosan állíthatom, hogy egyedül a Balkányi-féle Kamilla crém az a szer, mely bámulatos rövid idő alatt arcomnak, nyakomnak és kezeimnek bájos fehérségét visszaadta.

Egy tégely **Kamilla crém** ára 1 korona. Egy dró **Kamilla szappan** ára 50 fillér. Egy üveg **Kamilla hajszesz** ára 1 korona. Egy doboz **Kamilla hölgypor** fehér, rózsás és (barnáknak) crém színben ára 1 korona. Kapható vagy postán megrendelhető **Balkányi Lajos** a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon (Szivak-tér).

— **Vízbe fúladt.** Tyúkász Márton fiatal 27 éves gazdaember szombaton este édes atyja tanujáról fáradtan érkezett haza. A nagy melegségtől eltikkadva, a vele volt béressel elhatározták, hogy lemennek fürdeni, mivel pedig Tyúkász úszni nem tudott, a holt Tiszára mentek le, a Herke-féle malom alá. Alig ment Tyúkász a vízbe, bár a béres figyelmeztette, hogy ott mély a víz, 2—3 lépés után a víz elnyelte és többet nem is jött a felszínre. Holttestét hétfőn fogták ki és kedden délután temették el nagy közönség részvéte mellett.

— **Arcszőr a nőknél** ép oly csunya, mint kellemetlen Ezen segítő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schindler-féle Szőrvesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcból alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdéséget, finomságot és simaságot, a mellett vegyileg megvizsgálja és hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak találta. Ára 7 korona. Kapható Schindler L. Budapest, VI. Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

— **Országos vásárunk.** Augusztusi országos vásárunk f. hó 20-án lesz megtartva. Azon körülmény, hogy az Szent István nappal egybeesik, a vásár megtartását nem akadályozza. ad. 5455.1905. sz.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Hirdetmény.

Felhívom az adófizető közönséget, hogy a **községi pótdadók**, valamint az **ármentesítő társulati hozzájárulási díjakat** f. évi augusztus hó 15-étől számítandó 8 nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a végrehajtási eljárás folyamatba fog tétetni. A községi adóknak és ármentesítő társulati hozzájárulási díjaknak a teljes kiegyenlítése annál is inkább kötelessége az adófizető polgároknak és a saját jól felfogott érdekükben eszeleksenek, ha ezen adókat teljesen kiegyenlítik, mert a fennálló törvényeink értelmében úgy az állami egyenes adók, mint egyéb állami adóztatások és illetékeknek a le nem fizetése nemcsak mindenképpen kötelező hazafias dolog, de a nemzet minden egyes polgárának segítségével joggal remélhetjük, hogy alkotmányunk ellen intézett támadás visszaverését az állami adók be nem fizetése által is elősegítve, a törvényes kormányzás nemzetünk érdekében mielőbb helyreáll.

Csongrádon, 1905. augusztus hó 11.

Kovács Elemér
H. igazgató

Mégis a legbiztosabban ható, teljesen ártalmatlan arcszépítő szer az „Erika-crém.” Ára 1 korona. „Erika-szappan” 50 fillér. Egyedül kapható: Wiesner Lajos „Szt. Rókus” gyógyszerárában Csongrádon.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla crém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon (Szivak-tér).

A vegyileg megvizsgált, amellett hatóságilag az arcbőrre ártalmatlanak talált

Szörvestő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcszőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ara 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Akinek szép gyümölcsöje vagy szőlője van eladó

és jó árban akarja értékesíteni, akkor forduljon azonnal

Szabó Gézához Csongrádon.

Állandóan óriási választék!

Ne vegyen addig senki

képes levelező lapot,

míg **BOZÓ ÉS JUSTIN** (Csongrád Szentháromság-tér 2. szám alatti) üzletében kapható művészi kivitelű levelező lapokat meg nem tekintette, mert csupán ott van a legnagyobb választék bromézüst női- és gyermekképek, tájképek, virág- és gyümölcsképek, sorozatképek, továbbá — alkalmi és tréfás képekből. —

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Folyton a legszebb ujdonságok!

Uj hordók!

Fillinger József

hordógyáros

Rácváros (Pécs mellett)

ajánlja a legjobb minőségű kész hordókat és kádakat mindenféle nagyságban. Kész hordók 30 literestől 10.000 literesig állandóan raktáron vannak s azonnal szállíthatók. Miután a dongákat saját erdejében készíti, azon helyzetben van, hogy tisztelt vevőit mérsékelt árak mellett a legpontosabban szolgálja ki. Meghívásra személyesen bárhol megjelen.

Ki akar évi törlesztésre olcsó földet vásárolni?

A szentesi határban, a pankotai területen 400 hold fekete szántóföld parcellázva eladó 50 éves törlesztés mellett. A föld megterem mindenféle gazdasági és kerti veteményt. A legkisebb parcella 5 hold.

Ara 1100 négyszögöles holdanként 235 ft.

A vételhez holdanként elegendő 20 ft. A többi részt 4 százalék kamat mellett akár 50 év alatt is lehet fizetni vagy amikor a vevő akarja, időközben. A föld augusztus 1-én elfoglalható. Vétel esetében a foglaló lefizetések a föld szerződésileg a vevő nevére íratik.

Jelentkezni csak augusztus 15-ig lehet.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Kecskeméthy Szabó Kálmán lapszerkesztőnél Rákóczi Ferenc-utca 5. sz. a. (Herke-malom közelében).

Aki földet akar venni, ne mulassza el ezt minél előbb megtekinteni, mert kedvezőbbben soha nem vásárol.

Fizetési nehézségeket

kereskedők, gyárosok, hivatalnokok és iparosoknál bármily helyen, szakember insolvencia jelentés nélkül, jogi tanácsos közreműködésével rendez. A szükséges fedett egyezkedési hiteleket megszerzi. Csődök egyezkedése is elvállaltatik.

BLEIER FRIED ÉS TÁRSA

budapesti bejegyzett cég

Budapest, Erzsébet-körút 23. szám.

Befőttes üvegek

lekötéséhez kitünő minőségű

hólyagpapir

(pergaménpapir) olcsó árért kizárólag

Bozó és Justin

üzletében kapható.

Ujdonság!

Még eddig nem létezett!

A „Progress“ egészségi szivarkahüvely

a legjobb a maga nemében, mely a betegségek átszarmazásától vagy átöröklésétől megóvjaa az embert, mert készítettése a munkáskéztől érintetlen marad.

A „Progress“ egészségi szivarkahüvely

önműködő módon a gép által teljesen elkészül, varratik, nyomattatik és szopókával ellátatik; — a nikotint felszívó gyapottal készen kerül ki a gépből és a gép maga rakja dobozba.

A „Progress“ egészségi szivarkahüvely

a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nikotin-mentes.

Főraktár Csongrád és vidéke részére:

Bozó és Justinnál Csongrád Szentháromság-tér 2. sz.

Egy kevéssé használt

utazó kamara
(fényképezési készülék)

jutányos áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

TOJÁST

és egyéb élelmiszert, valamint szőlőt, almát, körtét és szilvát napi áron átvesz Kovács Antal gyümölcskereskedő Budapesten, István téri vásárcsarnok. Iroda Akácfa-utca 51.

Eladó ház.

Makó Imrének a Szarvas-utca 16. szám alatt lévő háza szabadkézből örök áron eladó, vagy el nem kelés esetén hasznbérbe kiadó. Értekezni lehet Makó Imre kovácsmesternél.

Eladó földek.

Szelevényen, közvetlen a község mellett, eladó Stuhl Fülöpnek 60, 40 és 50 hold szántóföldje. Vétel esetén a vételárnak kétharmada a földön maradhat. — Értekezni lehet bármikor Stuhl Fülöpnek szelevényi lakásán.